

Prilog poznavanju flore livada petničkog kraja

U periodu od 22. jula do 1. avgusta 1995. godine vršeno je istraživanje florističkog sastava livada petničkog kraja. Rad je obuhvatao prikupljanje biljnog materijala na terenu, procenu pokrovnosti biljnih vrsta, određivanje životnih formi i flornih elemenata. Pronađene su 154 biljne vrste i 1 takson determinisan do nivoa roda, raspoređeni u 34 familije. U odnosu na prethodno istraživanje flore petničkog kraja zabeležene su 33 nove biljne vrste. Livade petničkog kraja su većinom pod zoo-antrpogenim uticajem. Prave livade su u ovom kraju prava retkost, primećene su samo livade koje su zbog neplodnog zemljišta i geografskog položaja bile nedostupne čovekovom uticaju.

Uvod

Petnica se nalazi na oko 7 km jugoistočno od Valjeva, na nadmorskoj visini od oko 200 m. To područje je istovremeno kraj Panonskog oboda i krečnjačkog masiva. Geološka podloga je krečnjak. Ekspozicije su različite. Od pedoloških podloga zastupljeni su aluvijum, pseudoglej, smonica.

Područje je vrlo raznoliko u pogledu fitocenoza. Čine ga šume, livade, ruderalna staništa, priobalno-jezerska staništa, zamočvarene livade.

Cilj ovog rada je bio, obzirom da su floristička istraživanja šumskog, ruderalnog i jezerskog staništa u petničkom kraju obavljena (8), a podaci o livadskom fitocenzama nisu prikupljeni i obrađeni u dovoljnoj meri, da se obavi istraživanje livadskih fitocenoza petničkog kraja i sakupi što više podataka o njihovoj flori.

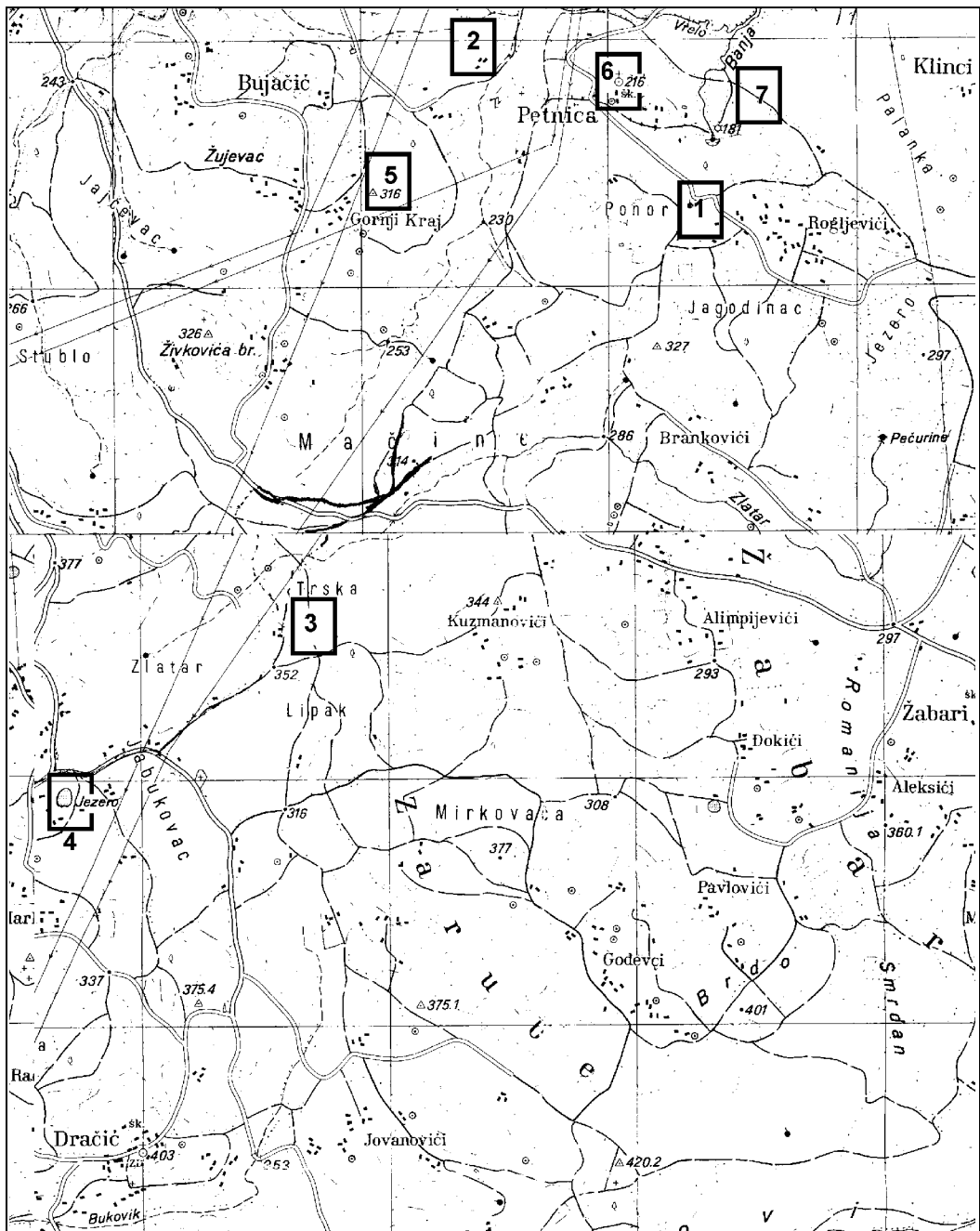
Materijal i metode

Korišćen je standardni floristički metod prikupljanja i prepariranja biljaka, a determinacija biljaka je vršena pomoću ključeva [2, 3, 4, 6, 7, 9].

Vladan Đorđević (1978), Požega, Vojvode Stepe 9, učenik 2. razreda Gimnazije „Sveti Sava” u Požegi

Ivan Tišma (1977), Jagodina, 7. jula 3, učenik 3. razreda Gimnazije „Svetozar Marković” u Jagodini

MENTOR:
Marko Sabovljević, student Biološkog fakulteta u Beogradu

Slika 1.
Karta istraživanog područja.

Figure 1.
The map of the scanned region.

Životna forma biljaka određivana je prema klasifikaciji Ranunkijera (Ranunkiaer 1905), dok su florni elementi određivani prema M. Gajiću (1980). Pokrovnost pojedinih biljnih vrsta određivana je prema Blanketu (Brown-Blanquet 1921).

Istraživanje je vršeno na 7 lokaliteta:

- Lokalitet 1 se nalazi na brdu Rogljević, na nadmorskoj visini od oko 220 m. Njega čine kserofilne livade koje su nastale relativno skorim krčenjem šuma.
- Lokalitet 2 predstavljaju mezofilne livade koje se nalaze u neposrednoj blizini Petničkog jezera. Livade na ovom području se nalaze pod velikim zoo-antropogenim uticajem.
- Lokalitet 3 predstavljaju livade u okolini sela Dračića.
- Lokalitet 4 je livada koja okružuje Dračičko jezero. Na tom području su prisutne karbonatne stene i zemlja crvenica na jednom njegovom delu.
- Lokalitet 5 je kserofilna livada na području Gornjeg Kraja.
- Lokalitet 6 predstavljaju livade u samoj okolini ISP.
- Lokalitet 7 predstavljaju vlažne livade u okolini izvora reke Banje.

Slika 1
(na naspramnoj strani).
Karta istraživanog
područja

Figure 1
(opposite page).
The map of the scanned
region

Rezultati

Pregled nađenih vrsta po lokalitetima sadrži sledeće podatke: vrsta, životna forma (ŽF), florni element (FE) i pokrovnost vrsta na odgovarajućim lokalitetima.

Tabela 1. Pregled nađenih vrsta po lokalitetima									
Familija/vrsta	ŽF	FE	pokrovnost po lokalitetima						
			1	2	3	4	5	6	7
AMARANTHACEAE									
<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	T	Adv.	-	+	+	+	-	+	+
APIACEAE									
<i>Chaerophyllum termulium</i> L.	H	Subse	+	-	+	-	-	+	+
<i>Daucus carota</i> L.	H	Subevr	2	1	1	+	+	1	1
<i>Heracleum spondylium</i> L.	H	Evr	-	+	+	+	-	+	++
<i>Pastinaca sativa</i> L.	H	Evr	-	1	1	-	-	+	++
ARISTOLOCHIACEAE									
<i>Aristolochia clematitis</i> L.	T	Subm	-	+	+	-	-	+	++
ASTERACEAE									
<i>Achillea millefolium</i> L.	T	Evr	2	+	1	+	+	1	1
<i>Anthemis arvensis</i> L.	T	Subse	-	+	+	1	-	+	1
<i>Artemisia apshinathium</i> L.	T	Subj-sib	-	+	-	-	-	1	-
<i>A. vulgaris</i> L.	T	Cirk	-	+	+	-	-	+	++

<i>Articum lappa</i> L.	T	Evr	-	+	+	+	-	+	+
<i>Bellis perennis</i> L.	T	Subse	-	+	1	-	+	-	1
<i>Carlina vulgaris</i> L.	H	Evr	-	-	-	+	-	-	-
<i>Centaurea jacea</i> L.	H	Subevr	1	+	1	-	-	1	++
<i>C. scabiosa</i> L., H	H	Subpont- ca'	+	+	1	+	+	1	1
<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	T	Subevr	+	+	1	1	+	+	+
<i>Cychorium intybus</i> L.	T	Subevroaz	1	2	1	1	-	3	1
<i>Eupatorium cannabinum</i> L.	Hg, T	Subse	-	+	-	-	-	+	++
<i>Galinsoga parviflora</i> Cav.	T	Adv	1	+	+	1	-	1	1
<i>Hieracium pilosella</i> L.	T	Subse	1	+	-	-	+	+	++
<i>Inula hirta</i> L.	T	Subpont- subca- subm	+	+	+	1	-	1	++
<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	T	Evr	-	+	+	-	+	1	1
<i>Pulicaria vulgaris</i> Gaertn.	T	Subevr	-	+	+	-	-	+	-
<i>Senetio vulgaris</i> L.	T	Evr	-	+	+	-	-	+	++
<i>Taraxacum officinale</i> Web.	T, H	Evr	2	2	1	+	+	1	1
<i>Tussilago farfara</i> L.	T, H	Evr	-	1	+	1	-	1	++
<i>Xeranthemum annuum</i> L.	T	Pont- subm	-	+	+	+	+	+	++
BORAGINACEAE									
<i>Echium vulgare</i> L.	T	Subse	+	+	+	+	-	-	-
<i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill	T	Evr	-	-	+	-	-	+	++
<i>Nonea pulla</i> (L.) DC.	T	Subpont	-	+	+	-	-	+	++
<i>Symphytum officinale</i> L.	T	Subse	-	+	+	-	-	+	+
<i>S. tuberosum</i> L.S.	T	Pont- subm	-	+	+	-	-	+	-
BRASSICACEAE									
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Med.	T	Kosm	+	+	+	-	-	+	+
<i>Lepidium campestre</i> (L.) R. Br.	T	Subse	-	+	+	-	-	+	++
<i>Roripa silvestris</i> (L.) Bess.	T	Subevr	-	+	+	1	-	+	++
<i>Sinapis arvensis</i> L.	T	Subevr	+	+	+	-	-	+	++
CAMPANULACEAE									
<i>Campanula patula</i> L.	T	Subse	1	1	1	+	2	2	1
CARYOPHYLLACEAE									
<i>Cerastium moesiaticum</i> Frn.	T	Submez	+	+	+	-	-	+	++
<i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	T	Subj-sib	-	-	-	-	+	-	-
<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Gaycke	T	Subevr	1	+	+	+	1	+	++
<i>Tunica saxifraga</i> L. (Scop.)	T	Subm	1	-	+	+	1	+	-

CONVOLVULACEAE

<i>Calystegia sepium</i> R.Br.	T	Evr	-	+	1	+	-	1	1
<i>Convolvulus arvensis</i> L.	T	Kosm	+	1	2	+	+	2	2

CRASSULACEAE

<i>Sedum acre</i> L.	H	Subevr	-	-	-	+	+	-	-
<i>S. hispanicum</i> L.	H	Is-subm	-	+	-	+	+	+	-

DIPSACACEAE

<i>Dipsacus silvestre</i> Huds.	T	Subse	+	+	1	-	-	1	1
<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult	T	Subse	-	1	1	-	+	2	1
<i>Scabiosa columbaria</i> L.	T	Subse	1	-	+	-	+	+	-

EQUISETACEA

<i>Equisetum arvense</i> L.	G	Cirk	+	1	+	-	-	1	1
-----------------------------	---	------	---	---	---	---	---	---	---

EUPHORBIACEAE

<i>Euphorbia cyparissias</i> L.	T	Evr	2	+	+	+	1	+	-
<i>E. platyphyllos</i> L.	T	Subm	+	1	1	2	-	+	-
<i>E. polychroma</i> Kern.	T	Pont-pan	-	1	-	-	-	-	-

FABACEAE

<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	H	Euks	+	-	-	-	-	-	+
<i>Coronilla varia</i> L.		Subpont	+	+	2	-	+	1	2
<i>Dorycnium herbaceum</i> Vill.	T	Is-subm	+	+	1	-	+	1	+
<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	G	Subj-sib	+	1	1	-	-	1	1
<i>Lotus corniculatus</i> L.	T	Sub- evroaz	1	1	2	+	+	1	+
<i>Medicago lupulina</i> L.	T	Subevr	+	-	2	1	+	+	1
<i>M. sativa</i> L.	T	Subevr	+	+	2	-	-	-	3
<i>Melilotus albus</i> Med.	T	Subse	-	+	1	-	-	+	+
<i>M. officinale</i> (L.) Pall.	T	Evr	+	+	+	-	-	+	-
<i>Ononis spinosa</i> L.	Ch	Subse	-	+	-	-	-	-	-
<i>Trifolium arvense</i> L.	T	Sredevr	+	+	-	+	-	-	-
<i>T. pratense</i> L.	G, T	Subevr	+	1	2	+	+	1	1
<i>T. repens</i> L.	T	Subevr	+	+	1	+	+	3	2
<i>Vicia cracca</i> L.	G, T	Evr	+	1	2	-	+	2	1
<i>V. sativa</i> L.	G, T		-	+	+	-	-	1	1

GENTIANACEAE

<i>Centaurium umbellatum</i> Gilis	T	Subse	2	+	1	+	+	+	-
---------------------------------------	---	-------	---	---	---	---	---	---	---

GERANIACEAE

<i>Geranium columbinum</i> L.	T	Evr	+	+	-	-	-	+	-
<i>G. dissectum</i> Jusl.	T	Evr	-	-	+	-	-	+	+
<i>G. molle</i> L.	T	Subevr	-	1	1	-	-	+	+
<i>G. robertianum</i> L.	T	Subcirk	1	1	+	-	-	-	+

HYPERIACEAE

<i>Hypericum perforatum</i> L.	T, Ch	Subevr	2	1	1	+	+	1	1
--------------------------------	-------	--------	---	---	---	---	---	---	---

JUNCACEAE

Juncus effusus L. H Kosm - + - + - - -

LAMIACEAE

Calamintha officinalis Moench T Subm + + - - - - -

C. vulgaris (L.) Druce T Cirk 1 + 1 - + + +

Galeopsis speciosa Mill. T Subse - - + - - + +

Lamium maculatum L. T Subse + - + - - 1 1

L. purpureum L. T Subse + - 1 - - 1 1

Melissa officinalis L. T, H Subm - - 1 - - 1 +

Mentha longifolia (L.) Huds. T, H Subse 1 2 2 2 - 1 -

M. piperita L. T, H Subse - + 1 - - + +

M. pulegium L. Hg, H Subse 1 2 1 2 - 1 1

Origanum vulgare L. T, H Evr - + - - 3 - -

Prunella laciniata L. T Pont-subm 1 - 1 - + 1 +

Salvia pratensis L. T Subse - + + - 2 + -

S. verticillata L. T Subpont-subm 1 2 2 1 1 2 2

Stachys germanica L. T Pont-subm + 1 1 + + 2 +

S. recta L. T Subpont-subm + + 1 - + 1 +

Teucrium chamaedrys L. T Subpont-subm + - + - + + -

Thymus sp. T, H 1 - + - 1 + -

MALVACEAE

Althea officinalis L. T Subpont-ca + - + - - + -

Lavatera thuringiaca L. T Pont-ca + + - - - + -

Malva silvestris L. T Evr 1 - 1 - + + +

OENOTHERACEAE

Epilobium hirsutum L. var. *hirsutum* T Subse + + 1 - - 1 1

POACEAE

Agrostis capillaris L. T Cirk + 1 2 - - 2 1

Andropogon ischaemum L. T Pont-casubm + 1 + - + + +

Apera spica-venti (L.) P.B. T Evr + 1 1 + - 1 1

Avena fatua L. T Subevr + + 2 + + 1 1

Bromus comutatus Schrad T Subse + + 1 - + 1 1

Cynosuros cristatus L. T Subse + + + + - 1 +

Dactylis glomerata L. T Evroaz + + 1 + - 1 1

<i>Festuca arundinaceae</i> Schreb	T	Subevr	-	-	-	-	-	+	1
<i>Hierochloë odorata</i> L.	T		-	+	+	+	-	+	+
<i>Holcus lanatus</i> L.	H	Subatlatl-subm	-	-	-	-	+	-	-
<i>Hordeum murinum</i> L.	T	Subm	+	1	1	+	-	2	2
<i>Lolium perenne</i> L.	T	Subse	+	+	2	-	-	2	1
<i>L. multiflorum</i> Lam.	T	Subm	+	+	1	-	-	2	1
<i>Panicum crus-galli</i> L.	T	Kosm	-	1	+	1	-	+	+
<i>Setaria glauca</i> (L.) Beauv	T	Kosm	1	1	2	+	+	1	1
<i>S. viridis</i> (L.) Beauv	T	Subevr	-	+	+	-	-	+	-
PLANTAGINACEAE									
<i>Plantago lanceolata</i> L.	H	Evr	1	2	2	+	1	1	1
<i>P. major</i> L.	H	Evr	1	1	2	+	+	3	2
<i>P. media</i> L.	H	Evr	1	+	+	-	+	+	-
POLYGALACEAE									
<i>Polygala comosa</i> Schk.	H	Evroaz	-	-	+	-	-	-	-
<i>P. vulgaris</i> L.	H	Subatlatl-subm	+	-	+	-	-	-	-
POLYGONACEAE									
<i>Polygonum aviculare</i> L.	T	Kosm	-	+	+	+	-	+	+
<i>P. persicaria</i> L.	T	Evr	+	1	+	-	-	+	+
<i>P. convolvulus</i> L.	T	Subevr	-	+	+	-	-	+	+
<i>Rumex acetosa</i> L.	Evr	-	+	1	-	-	+	+	
<i>R. acetosella</i> L.	H	Subcirk	+	+	+	-	-	1	+
<i>R. crispus</i> L.	H	Evr	+	1	1	+	-	1	1
<i>R. obtusifolius</i> L.	H	Subse	+	+	1	+	-	1	1
PRIMULACEAE									
<i>Anagalis arvensis</i> L.	T	Kosm	+	+	++	-	+	+	
<i>Lysimachia nummularia</i> L.	Ch	Subse	+	+	1	-	-	1	+
<i>Primula vulgaris</i> Hudson	H	Subatlatl-subm	-	+	+	-	-	+	+
RANUNCULACEAE									
<i>Consolida regalis</i> Gray.	T	Subse	+	+	+	-	+	1	+
<i>Helleborus odorus</i> Valdst&Kit	H	Subatlatl	+	-	-	-	+	-	-
<i>Ranunculus acer</i> L.	H, T	Subj-sib	-	+	+	+	+	+	+
<i>R. repens</i> L.	H, T	Evr	+	+	+	+	+	1	+
ROSACEAE									
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	H	Evr	+	+	1	-	+	1	+
<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	H	Evroaz	2	+	1	-	1	1	+
<i>Fragaria vesca</i> L.	H	Evr	1	-	+	-	1	-	-

<i>Potentilla reptans</i> L.	H	Evr	+	-	+	-	+	+	++
<i>Rosa canina</i> L.	Ph	Subse	1	-	1	-	1	+	-
<i>Rubus caesius</i> L.	Ch	Subj-sib	1	+	+	1	1	+	++
<i>Sanguisorba minor</i> Scop.	T	Pont-subin	+	+	+	-	-	1	++
RUBIACEAE									
<i>Galium mollugo</i> L.	T	Subse	+	-	+	-	-	-	-
<i>G. verum</i> L.	T	Evr	2	-	+	-	-	+	-
<i>G. vernum</i> Scop.	T	Pont-subin	+	+	+	-	-	1	++
SAMBUCACEAE									
<i>Sambucus ebulus</i> L.	Ph	Cirk	1	-	+	+	-	+	+
SCROPHULARIACEAE									
<i>Digitalis ferruginea</i> L.	H	Is-subm	-	-	-	-	1	-	-
<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	T	Subse	1	1	2	-	+	2	+
<i>Rhinantus angustiflorus</i> Gm.	T	Subse	1	+	+	-	+	+	-
<i>Verbascum nigrum</i> L.	H	Evr	+	1	1	+	-	1	+
<i>V. phlomoides</i> L.	H	Evr	2	2	1	2	+	1	+
<i>V. speciosum</i> Schr.	H	Sub-euks	2	2	1	2	+	1	+
<i>Veronica persica</i> Ploir	T	Adv	-	+	+	-	-	1	+
URTICACEAE									
<i>Urtica dioica</i> L.	H	Evr	1	+	1	-	-	2	1
<i>U. urens</i> L.	H	Cosm	-	+	1	-	-	1	+
VERBENIACEAE									
<i>Verbena officinalis</i> L.	T	Cosm	+	+	+	-	-	1	+
VIOLACEAE									
<i>Viola arvensis</i> Murr.	H	Evr	+	+	+	+	+	+	+
<i>V. tricolor</i> L.	H	Evr	1	+	+	-	+	+	-

U tabeli su korišćene sledeće oznake:

ŽF – životna forma

FE – florni elementi

Ch – hamefite

G – geofite

H – hemikriptofite

Hg – higrofit

Ph – fanerofite

T – terofite

Adv – adventivna biljka

Cirk – cikrumpolarni florni element

Cosm – kosmopolit

Evr – evropski florni element

Evroaz – evroazijski florni element
 Euks – euksinski florni element
 Pont-ca – pontsko-kavkaski florni element
 Pont-ca-subm – pontsko-kavkaski-submediteranski florni elemen
 Pont-pan – pontsko-panonski florni element
 Pont-subm – pontsko-submediteranski florni element
 Pont-subin – pontsko-subindijski florni element
 Subatl – subatlantski florni element
 Subatl-subm – subatlantski-submediteranski florni element
 Subcirk – subcirkumpolarni florni element
 Subevr – subevropski florni element
 Subevroaz – subevroazijski florni element
 Subj-sib – subjuznosibirski florni element
 Subm – submediteranski florni element
 Submez – submezijski florni element
 Subpont – subpontski florni element
 Subpont-subm – subpontski-submediteranski florni element
 Subpont-ca – subpontsko-kavkaski florni element
 Subpont-subca-subm – subpontski-subkavkaski-submediteranski flor. elem.
 Subse – subsrednjeevropski florni element
 Is-subm – istočni-submediteranski florni element
 Se – srednjeevropski florni element
 Subeuks – subeuksinski florni element
 Lokalitet 1-7 – istraživani lokaliteti (videti materijal i metode).

Diskusija i zaključak

Livade petničkog kraja su većinom pod zoo-antrpogenim uticajem. Prave livade su u ovom kraju prava retkost, primećene su samo livade koje su zbog neplodnog zemljišta i geografskog položaja bile nedostupne čovekovom uticaju (lokalitet 1, lokalitet 5).

Livadsko stanište koje je obrađeno obuhvatalo je proučavanje flore: pašnjaka, travnjaka, međa, travnatih utrina. Zaključak je da su ekosistemi livada petničkog kraja bogati biljnim vrstama (154 biljne vrste i 1 takson determinisan do nivoa roda, raspoređeni u 34 familije).

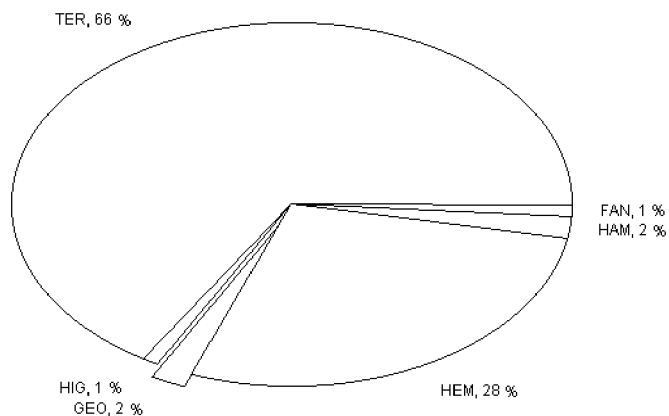
Tabela 2. Broj vrsta po lokalitetima

Lokalitet	1	2	3	4	5	6	7
Broj vrsta	101	121	135	60	65	135	113

Najbogatiji vrstama su lokaliteti 2, 3, 6 i 7 (tabela 2). Analizirajući pokrovnost zaključeno je da najveći broj biljnih vrsta zauzima površinu

manju od 1% od ukupne površine (pokrovnost +). Najveću pokrovnost, 50–75% od ukupne površine (pokrovnost 4) imaju: *Teucrium chamaedrys* L. i *Thymus* sp. na lokalitetu 5. Najzastupljenija je familija Asteraceae sa 21 vrstom, zatim slede familija Lamiaceae sa 18, Poaceae sa 16 i Fabaceae sa 15 vrsta. U odnosu na prethodno istraživanje flore petničkog kraja (8) zabeležene su sledeće 33 nove biljne vrste: *Centaurea jacea* L., *Pulicaria vulgaris* Gaertn, *Xeranthemum annum* L., *Cerastium mosiacum* Frn. *Lychnis flos-cuculi* L. (Scop), *Sedum acre* L., *Astragalus glycyphyllos* L., *Coronilla varia* L., *Medicago lupulina* L., *Medicago sativa* L., *Melilotus albus* Med., *Melilotus officinale* (L.) Pall., *Trifolium arvense* L., *Geranium columbinum* L., *Calamintha vulgaris* (L) Druce, *Origanum vulgare* L. *Stachys germanica* L., *Teucrium chamaedrys* L., *Thymus* sp., *Andropogon ishaemum* L., *Apera spica-venti* (L.) P.b., *Cynosurus cristatus* L., *Festuca arundinaceae* Schreb, *Hierochloë odorata* L., *Holcus lanatus* L., *Plantago media* L., *Filipendula vulgaris* Moench, *Galium mollugo* L., *Digitalis ferruginea* L., *Urtica urens* L., *Verbena officinalis* L., *Viola arvensis* Murr.

Ako se analiziraju živorne forme najzastupljenije su terofite (T), što se i očekivalo. U velikoj meri su zastupljene hemikriptofite (H), dok ostalih životnih formi ima mnogo manje (slika 1).

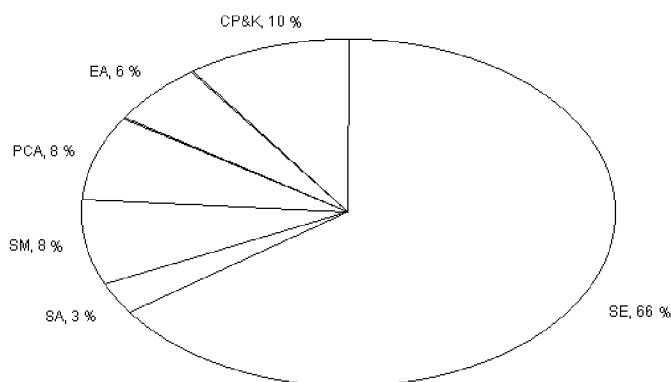

Slika 2.
Zastupljenost životnih formi kod obradenih biljaka

FAN – fanerofite
HAM – hamefite
HEM – hemikriptofite
GEO – geofite
HIG – higrofiti
TER – terofite

Figure 2.
The number of life forms encountered among the collected plants

Analizom flornih elemenata zaključeno je da su elementi srednjeevropske grupe najzastupljeniji – 66%, sa dominacijom predstavnika prelazne grupe. Predstavnici submediteranske i pontsko-centralnoazijske grupe su zastupljeni sa po 8%. Ostali elementi su zastupljeni ovim redom: cirkumpolarni i kosmopolitski elementi – 10%, evroazijski elementi 6%, subatlantski elementi 3% (slika 2).

Slika 3.
Zastupljenost flornih
elemenata kod
obrađenih biljaka

SE – srednjeevropski
SA – subatlantski
SM – submediteranski
PCA –
pontsko-centralnoazijski
EA – euroazijski
CP&K – cirkumpolarni
i kosmopoliti

Figure 3.
The number of flora
elements encountered
among the collected
plants

Srednjeevropski florni element ima najveću zastupljenost, što nije iznenađujuće obzirom da ga sačinjavaju elementi sa velikim arealima, koji zahvataju Evropu i umerenu Aziju. Zastupljenost elemenata iz različitih florističkih regiona se i očekivala jer se istraživano područje nalazi na prelazu ilirske i mezijske provincije i relativno je blizu panonske i skardsko-pindske provincije, kao i to da ima širok spektar mikroklimatskih karakteristika. Poredeći ove podatke sa podacima koje navodi Gajić u svojoj studiji (Gajić 1963: 317-87), zaključeno je da ova oblast predstavlja krajnji deo istočne ilirske provincije. Ovaj rezultat se slaže sa rezultatom prethodnog istraživanja [8].

Imajući u vidu kratak vremenski period kada je istraživanje vršeno, da je većina livada bila pokošena, kao i to da mnoge biljne vrste nisu primećene jer su završile svoju ontogenezu, dalja florno-vegetacijska istraživanja su neophodna i biće nastavljena.

Literatura

- [1] Domac, R. 1950. *Flora*. Zagreb: Hrvatska seljačka tiskarna
- [2] Gajić, M. 1963. *Botanika, sistematika biljaka*. Beograd: Naučna knjiga
- [3] Jančić, R. 1990. *Lekovite biljke sa ključem za determinaciju*. Beograd: Naučna knjiga
- [4] Josifović, M. (ed.). 1970–86. *Flora SR Srbije: I–X*. Beograd: SANU
- [5] Kojić, M. (ed.). 1984. *Vegetacija SR Srbije*. Beograd: SANU
- [6] Kojić, N, Janjić, V. 1991. *Otrovne biljke*. Beograd: Naučna knjiga
- [7] Lakušić, R, Mišić, Lj. 1990. *Livadsko bilje*. Sarajevo: Svjetlost
- [8] Sabovljević, M. 1995. Prilog poznavanju flore Petnice sa okolinom. U *Zbornik radova X smotre naučnoistraživačkog rada studenata*. Beograd
- [9] Šarić, T. 1991. *Atlas korova*. Sarajevo: Svjetlost

The Meadow Flora of the Petnica Region

The meadows of the Petnica region were observed in July 1995. An estimate of the total number of plant species on the scanned area was made on the basis of the plant material collected from the terrain. Among the encountered plant species different life forms and flora elements were studied. As many as 154 plant species and 1 taxon (determined up to the genus level in 34 families) were detected. The survey revealed 33 plant species not mentioned in previous studies of this region. Meadows of the Petnica region are constantly being exposed to both human and animal influence. The only meadows that retained their intrinsic forms are those that had not considerably been exposed to a human influence due to either poor quality of the soil or the inaccessible location.

